

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 75.276/1
van 20 februari 2024

over

een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid, wat betreft de verwerking van persoonsgegevens, de verplichting tot inburgering voor bedienaars van de erkende erediensten en een afwijking van het taalniveau voor NT2 voor personen met een handicap’

Op 3 januari 2024 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid, wat betreft de verwerking van persoonsgegevens, de verplichting tot inburgering voor bedienaars van de erkende erediensten en een afwijking van het taalniveau voor NT2 voor personen met een handicap’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 15 februari 2024. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Brecht STEEN en Annelies D’ESPALLIER, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Ilse ANNÉ griffier.

Het verslag is uitgebracht door Peter SCHOLLEN, adjunct-auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 20 februari 2024.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegesplitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe enkele inhoudelijke wijzigingen aan te brengen in het decreet van 7 juni 2013 ‘betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid’, telkenmale gecombineerd met enkele aanpassingen van eerder technische aard.

De artikelen 11 tot 18 van het voorontwerp voegen een nieuwe afdeling 9/1 in, betreffende “bepalingen over de verwerking van persoonsgegevens”. Bijkomend wordt het decreet van 7 juni 2013 aangevuld met een definitie van de “Algemene Verordening Gegevensbescherming” (artikel 2, 1°, van het voorontwerp), worden de bepalingen opgeheven van het decreet van 7 juni 2013 die betrekking hadden op de verwerking van de betrokken gegevens (de artikelen 4 en 5 van het voorontwerp) en wordt een kruisverwijzing aangepast aan de nieuw in te voegen bepalingen (artikel 7, 2°, van het voorontwerp).

Artikel 6, 1°, van het voorontwerp betreft een nieuwe omschrijving van de groep van bedienaars van erediensten en hun vervangers, op wie een inburgeringsplicht rust. Daarbij hoort een aanpassing van een kruisverwijzing (artikel 7, 1°, van het voorontwerp). Daarenboven wordt de taak tot het informeren van de verplichte inburgeraars over hun inburgeringsplicht overgedragen van het “departement of intern verzelfstandigd agentschap” naar het externe verzelfstandigde “Agentschap Integratie en Inburgering”, zoals bedoeld in artikel 16 van het decreet van 7 juni 2013 en naar de agentschappen opgericht krachtens artikel 25 van het decreet van 7 juni 2013 (artikel 7, 3° en 4°, van het voorontwerp). Er wordt in een overgangsbepaling voorzien (artikel 20 van het voorontwerp).

Artikel 8 van het voorontwerp machtigt de Vlaamse Regering om voor bepaalde categorieën van inburgeraars met een handicap afwijkingen te bepalen van de doelstelling van het vormingspakket Nederlands als tweede taal zoals vermeld in artikel 31, § 1, eerste lid, van het decreet van 7 juni 2013, zoals zij daartoe ook reeds is gemachtigd voor alfacursisten. In dit verband wordt ook een definitie ingevoegd van het begrip “handicap” in een nieuw punt 6°/1 van artikel 2 van het decreet van 7 juni 2013 (artikel 2, 3°, van het voorontwerp). In een aantal andere bepalingen wordt de precisering “mentale of fysieke” voor het woord “handicap” geschrapt (artikelen 6, 2°, en 9 van het voorontwerp).

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

Ten slotte beoogt het voorontwerp de aanpassing van een verwijzingsbepaling aan nieuwe regelgeving (artikel 3 van het voorontwerp) en een taalkundige aanpassing (artikel 10 van het voorontwerp).

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 2

3. De definitie van “handicap” in het ontworpen punt 6°/1 van artikel 2, eerste lid, van het decreet van 7 juni 2013 bevat een enkelvoudig lidwoord terwijl “beperkingen” in het meervoud geschreven staat. Men vervange “beperkingen” door “beperking”.

Artikel 3

4. Artikel 3 van het voorontwerp loopt vooruit op een vervanging van de artikelen 8 en 10 van het decreet van 10 juli 2008 ‘houdende een kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid’ door de artikelen 6 en 8 van het ontwerp van decreet ‘tot wijziging van het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt en het decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid’, dat nog in behandeling is in het Vlaamse Parlement.² De stellers van het voorontwerp dienen op te volgen of deze bepalingen daadwerkelijk worden aangenomen en in werking zullen treden, vermits artikel 3 van dit voorontwerp enkel in dat geval zinvol is.

Artikel 4

5. In artikel 4, 1°, van het voorontwerp dienen de woorden “inleidende zin” te worden vervangen door de woorden “tweede zin”.

Artikel 6

6. Er dient te worden verwezen naar alle nog van kracht zijnde wijzigingen die het betrokken decreet heeft ondergaan. Om die reden dient men “gewijzigd bij het decreet van 29 mei 2015” in de inleidende zin van artikel 6 van het voorontwerp, te vervangen door “gewijzigd bij de decreten van 29 mei 2015 en 9 juli 2021”.

Artikel 11

7. Gevraagd waarom de nieuwe laatste afdeling van hoofdstuk 6 van het decreet van 7 juni 2013 het nummer 9/1 in plaats van 10 krijgt, gaf de gemachtigde aan dat het aangewezen lijkt om een afdeling 10 in plaats van een afdeling 9/1 toe te voegen. Hiermee kan worden

² *Parl.St.* Vl.Parl. 2023-24, nr. 1937/1.

ingestemd. In de artikelen 12 tot 18 dient dan telkens verwezen te worden naar afdeling 10 in plaats van naar afdeling 9/1.

Artikel 17

8. Artikel 17 beoogt te regelen hoe de bewaartermijn wordt bepaald van de persoonsgegevens die via het uniform computergestuurd clientvolgsysteem worden verwerkt.

Krachtens artikel 22 van de Grondwet geldt voor elke verwerking van persoonsgegevens en, meer in het algemeen, voor elke schending van het recht op het privéleven, dat het formeel legaliteitsbeginsel dient te worden nageleefd. Doordat artikel 22 van de Grondwet aan de bevoegde wetgever de bevoegdheid voorbehoudt om vast te stellen in welke gevallen en onder welke voorwaarden afbreuk kan worden gedaan aan het recht op eerbiediging van het privéleven, waarborgt het aan elke burger dat geen enkele inmenging in dat recht kan plaatsvinden dan krachtens regels die zijn aangenomen door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering. Een delegatie aan een andere macht is evenwel niet in strijd met het wettelijkheidsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de “essentiële elementen” voorafgaandelijk door de wetgever vastgesteld zijn.³

Eén van de essentiële elementen die in het decreet zelf moeten worden vastgelegd is de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens.⁴

Het ontworpen artikel 46/9 bepaalt de bewaartermijn van de in het kader van het inburgerings- en taalbeleid verwerkte gegevens door louter te verwijzen naar de regeling die geldt met toepassing van artikel III.87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

Luidens artikel III.87, § 1, eerste lid, 2°, van het Bestuursdecreet bepalen de selectieregels voor elke categorie van bestuursdocumenten “het administratieve of juridische nut, verduidelijkt door een bewaartermijn met bijbehorende motivering”. Zoals de Raad van State, afdeling Wetgeving, eerder reeds heeft vastgesteld en in tegenstelling tot wat de memorie van toelichting bij het voorliggende voorontwerp vermeldt, is in die bepaling geen bewaartermijn opgenomen.⁵

³ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof: zie inzonderheid GwH 18 maart 2010, nr. 29/2010, B.16.1; GwH 20 februari 2020, nr. 27/2020, B.17.

⁴ Adv.RvS 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 14 augustus 2021 ‘betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie’ (*Parl.St.* Kamer 2020-21, nr. 1951/1), opm. 101. Zie ook GwH 10 maart 2022, nr. 33/2022, B.13.1.

⁵ Adv.RvS 71.656/1 van 29 juni 2022 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 10 november 2022 ‘tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Opgroeien regie en het decreet van 7 juli 2017 tot oprichting van een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid, tot vaststelling van vergunningsnormen voor private uitbetalingsactoren en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 betreffende de oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin’, opmerking 4 (*Parl.St.* Vl.Parl. 2021-22, nr. 1388/1); adv.RvS 71.887/1/V van

Vermits de bewaartermijn als een essentieel element van de verwerking van persoonsgegevens moet worden beschouwd, kan het bepalen van die termijn niet zonder meer worden gedelegeerd, en al helemaal niet worden overgelaten aan een selectiecommissie die, overeenkomstig artikel III.88, § 1, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018, de selectieregels opstelt en actualiseert of goedkeurt.

De maximale bewaartermijn moet dus in het voorontwerp zelf worden geregeld.

Artikel 20

9. In de inleidende zin van artikel 20 dient het woordt “Aan” vervangen te worden door “In”.

In het ontworpen artikel 55/1 van het decreet van 7 juni 2013 dient het woord “geloofsgemeenschappen” vervangen te worden door “geloofsgemeenschap” en dienen de woorden “voorontwerp van” te worden weggelaten.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Ilse ANNÉ

Marnix VAN DAMME